

**De Producenten Organisatie Consumptieaardappelen (POC) wil graag een
zienswijze geven t.a.v. de EU Consultatie Bovenwettelijke
Duurzaamheidsafspraken**

Inleiding

De EU, het Ministerie van LNV en de ACM stellen volgens de POC terecht vast dat de concurrentie in de vrije markt vrijwel altijd gaat op de (laagst mogelijke) prijs en vrijwel nooit op kwaliteit. Dit is het geval voor de interne markt van de EU en door de handelsverdragen komt daar nog de concurrentie bij van markten die veel lagere kwaliteitsstandaarden hebben. De POC is van mening dat de verdere verduurzaming van de landbouw hierdoor sterk wordt gehinderd. Wij vinden ook dat er iets moet gebeuren als men vindt dat de verduurzaming versneld moet worden. Wij denken niet dat de voorgestelde ingewikkelde uitzonderingen op de Mededingingswet, met dan weer allerlei beperkingen en voorwaarden voor de uitzondering, de gewenste versnelling zal opleveren.

Bovenwettelijke duurzaamheidsafspraken

In de regelgeving wordt een te beperkte invulling aan het begrip duurzaamheid gegeven. Er wordt alleen gekeken naar milieu en dierenwelzijn, daarbij worden economische en sociale duurzaamheid en arbeidsomstandigheden kennelijk niet meegenomen.

Als alleen (prijs)afspraken gemaakt kunnen worden over **bovenwettelijke duurzaamheidsnormen** zal dat voor de landbouwer niet altijd voldoende kunnen bijdragen aan het verdienvermogen van zijn bedrijf. Als de basisprijs van het product onvoldoende is, zoals vaak voorkomt, zal met een kostendeekkende prijs voor de bovenwettelijke inspanning, het eindresultaat nog steeds onvoldoende zijn.

Dat het document van deze regeling 72 bladzijden telt, toont op zich al perfect aan dat deze ingewikkelde uitzondering een heilloze weg is. Het document is opgesteld in dergelijk ingewikkeld juridische taal, dat het voor een boer totaal niet te begrijpen is hoe dit in elkaar zit. Een boer is geen jurist en de meesten willen dat graag zo houden. Hoe denkt de EU/LNV/ACM dat boeren met deze regeling afspraken kunnen maken, die ook voor boeren rendement opleveren? De bedrijven waar ze de afspraken mee moeten maken zijn vaak wereldspelers, die wel dure advocaten kunnen inhuren. En stel dat het wel lukt om een goede afspraak met een afnemer te maken, dan moet de consument nog bereid zijn het duurzamere en duurdere product te kopen. In ieder geval is de Nederlandse consument daar tot nog toe niet of nauwelijks toe bereid.

De permanente en voortdurende toetsing van de onontbeerlijkheid (6.5), waar in de regeling sprake van is, veroorzaakt voor boeren in de eerste plaats al een enorme bureaucratische rompslomp, waar bovendien het risico lastig van te overzien is. Gezien de ervaringen met de Mededingingswet, zoals bijvoorbeeld de zaak met de eerstejaars plantuien bedrijven, zullen

landbouwers hier niet zo snel aan beginnen, omdat het voordeel beperkt zal zijn en het risico groot. Via een erkende PO hebben boeren volgens ons meer mogelijkheden en minder risico om goede afspraken met afnemers te maken.

Hoe dan wel?

De POC denkt niet dat deze regeling de gewenste versnelling van de verduurzaming van de landbouw oplevert. Volgens ons is er een effectief Europees markt- en prijsbeleid nodig, waarbij de primaire producent een eerlijke prijs voor zijn inspanningen krijgt en de consument gezond en betaalbaar voedsel. Via de vrije markt gaat dit niet lukken en met een beetje bijsturen van die vrije markt gaat het ook niet lukken.